

52019

แนวใหม่ของรูปแบบรายการและการใช้วิทยุโรงเรียนในพุทธศักราช 2545

นางสาวเนตรนภิส ระณะนันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

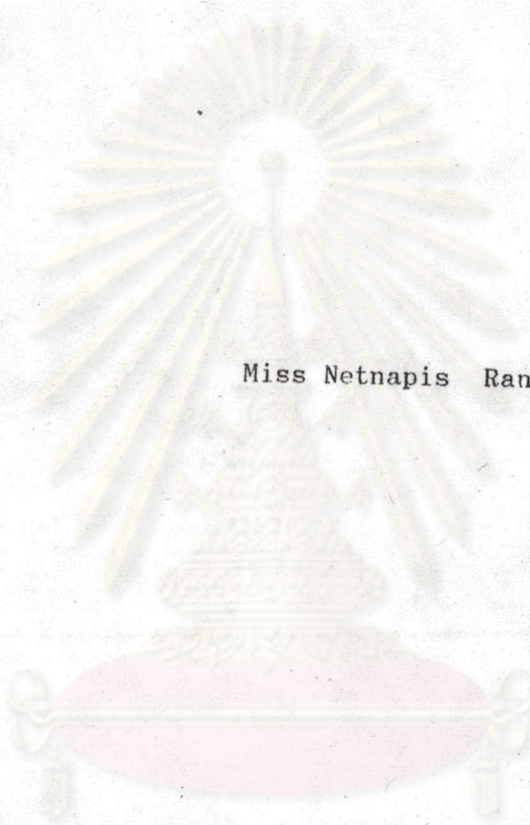
ISBN 974-631-044-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17006569

TRENDS OF FORMATS AND UTILIZATION OF SCHOOL BROADCAST PROGRAMS

IN B.E.2545

Miss Netnapis Rananan

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master Of Education

Department of Audio-Visual Education

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-631-044-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวใหม่ของรูปแบบรายการและการใช้วิทยุโรงเรียน

พุทธศักราช 2545

โดย

นางสาวเนตรนภิส รัตนันท์

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*Signature*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*Signature*.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

.....*Signature*.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง)

.....*Signature*.....กรรมการ
(นางสาวอัมพร ห่อคนดี)

.....*Signature*.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ สีลาพฤกษ์)

.....*Signature*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

เนตรนภิส รัตนันท์ : แนวโน้มของรูปแบบรายการและการใช้วิทยุโรงเรียนใน
พุทธศักราช 2545 (TRENDS OF FORMATS AND UTILIZATION OF SCHOOL
BROADCAST PROGRAMS IN B.E.2545) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง.
162 หน้า. ISBN 974-631-044-5

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มของรูปแบบรายการและการใช้วิทยุโรงเรียน
ในปีพุทธศักราช 2545 โดยใช้การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิคเดลฟาย ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรวม
3 รอบ คือ รอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ส่วนรอบที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดชุด
เดียวกัน ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา นักวิชาการที่เคยเป็น
กรรมการดำเนินการจัดและผลิตบทเรียนวิทยุโรงเรียน และนักเทคโนโลยีทางการศึกษาจากสถาบัน
อุดมศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 31 ท่าน

จากผลการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในอีก 10 ปีข้างหน้า สื่อ
วิทยุยังคงสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาได้ โดยมีแนวโน้มของวิทยุโรงเรียน
ในปี พ.ศ. 2545 ดังนี้

1. การดำเนินการให้จัดทำในลักษณะเป็นคณะกรรมการจัดและผลิตรายการบทเรียน
โดยกรรมการมาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยคัดเลือกเนื้อหา
ที่จะนำมาผลิตเป็นบทเรียนวิทยุจากเนื้อหาหลักสูตรของกรมวิชาการ โดยให้ส่วนกลางรับผิดชอบ
การผลิต เผยแพร่ และบริการในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รับผิดชอบการผลิต เผยแพร่ และ
บริการในส่วนภูมิภาค และให้คัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
2. วิชาและกลุ่มประสบการณ์ที่สมควรจัดทำเป็นบทเรียนวิทยุมากที่สุด คือ ภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ
3. สื่อวิทยุเหมาะสมที่จะใช้กับโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร และโรงเรียนในส่วน
ภูมิภาค
4. การจัดทำเป็นบทเรียนวิทยุ นั้น ควรคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับสื่อ โดยจะมีการ
จัดทำเป็นบทเรียนสอนเสริม หรือสอนตรง โดยมีสื่ออื่น ๆ ประกอบด้วยโดยเฉพาะคู่มือประกอบ
บทเรียน สื่ออื่น ๆ ที่ควรนำมาใช้ร่วมกันคือ สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์และดาวเทียม ซึ่งแต่ละวิชา
จะต้องให้โอกาสนักเรียนฝึกฝนด้วย
5. รัฐควรเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ รองลงมาจะได้จากผู้อุปถัมภ์รายการ
และการบริจาค

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต ..... ษณพรเจาส์ รัตนันท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

C442072 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS
KEY WORD: TRENDS/SCHOOL BROADCAST/SCHOOL RADIO

NETNAPIS RANANAN : TRENDS OF FORMATS AND UTILIZATION OF SCHOOL BROADCAST PROGRAMS IN B.E.2545 : ASST. PROF. SUGREE RODPOTHONG, Ph.D. 162 pp. ISBN 974-631-044-5

This research aimed at studying trends of formats and utilization of school broadcast programs in B.E.2545. Delphi technique was applied to study the future trends, the researcher sent out the same sets of questionnaire to the same group of respondents for 3 times. Total number of respondents were thirty-one which were comprised of experts on educational administrations, members of committees in charged of the production and broadcasting of radio school lessons and educational technologists from Universities.

From research findings, experts agreed that in the next 10 years, radio is still a medium applicable for primary school education. Trends of school broadcast programs were as follows.

1. Implementations should be carried out by committees on programing and production. These committees are experts representing related education institutes. Contents of radio lessons will be selected from curriculum provided by the Department of curriculum and Instructional Department. The central office is responsible for the productions, distribution and services to school in regional areas. Regional offices are obliged to choose contents appropriate to local needs.

2. Subjects which will be most suitable for radio lessons are Thai and English.

3. Radio lessons is still an appropriate medium for school in the remote areas and provincial school.

4. Upon the productions of radio lessons, contents should be selected in accordance with nature of the medium and used as enrichment programs or direct teaching programs supported by other types of medis, particulary manuals incorporated with printed material, T.V. programs, video tape and satellite communication. Each subject must allow students' practices.

5. Primary source of funding should be allocated from the government. Other sources were sponsors and donation.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... โสตทัศนศึกษา

สาขาวิชา..... โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต..... ธนดารานจิตร วัฒนจินดา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา ข้อคิดตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ตอบแบบสอบถาม ตอบข้อสัมภาษณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์วันเพ็ญ จันทรวีเชียร อาจารย์ประยงค์ จินดาวงษ์ ที่ได้สละเวลาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ และโดยเฉพาะ อาจารย์อัมพร ห่อคนดี ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเสมอมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากพี่รุ่งรัตน์ นกาคณาพร และจากพี่ ๆ ในฝ่ายวิทยุโรงเรียนและฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ในการให้ข้อมูล การดำเนินการวิจัย และอื่น ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของ พ.อ.ไมตรี และ คุณนางลักษณ์ วัฒนันท์ ที่สนับสนุนและช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านของการศึกษาและการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณคุณวิบูลย์ พัฒนาไพบุลย์กุล คุณดุจดาว ทิพย์มาตย์ ที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา และท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่สนับสนุนการลาศึกษาต่อ และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

เนตรนภัส วัฒนันท์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
วิทยุโรงเรียน.....	12
เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟาย.....	37
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียน.....	162

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางออกอากาศฉบับย่อที่ออกอากาศทาง สวศ.....	20
2	ตารางออกอากาศฉบับย่อที่ออกอากาศสถานีวิทยุศึกษา.....	21
3	ตารางแสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของผู้เชี่ยวชาญ...	42
4	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน จัดทำวิทยุโรงเรียน.....	57
5	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำวิทยุ โรงเรียนในอีก 10 ปีข้างหน้า.....	59
6	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ การเผยแพร่และการบริการ กลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในอีก 10 ปีข้างหน้า.....	61
7	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	63
8	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา ดนตรีและนาฏศิลป์.....	65
9	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา คณิตศาสตร์.....	67
10	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา ภาษาไทย.....	69
11	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา จริยศึกษา.....	71
12	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา พลศึกษา.....	73

13	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา ศิลปศึกษา.....	75
14	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ.....	77
15	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบรายการของวิชา ภาษาอังกฤษ ในอีก 10 ปีข้างหน้า.....	79
16	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้สื่อวิทยุและสื่ออื่น ๆ เป็นสื่อสำหรับการศึกษานอก 10 ปีข้างหน้า.....	81
17	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงบประมาณการจัดทำวิทยุ โรงเรียนในอนาคต.....	84

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย